

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे/ योग
परीक्षा : डिसेंबर – २०२४
प्रथम वर्ष
सत्र – २

विषय:- महिला आणि कायदा (BAS23-203/BAYH23-204)

दिनांक: ०९/१२/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. प्राचीन काळाशी तुलना करता आधुनिक भारतातील स्त्रियांचे स्थान कसे आहे?
२. स्त्रियांशी संबंधित असलेले भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकार स्पष्ट करा.
३. घरगुती हिंसाचारातील सामाजिक नियमने आणि लिंगाधिष्ठित विषमतेची भूमिका विशद करा.
४. सन्मान हत्येमधील सांस्कृतिक आणि सामाजिक घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. स्त्रियांच्या हक्कांसाठी स्त्री नेते, विचारवंत आणि सुधारकांचे योगदान
२. सती प्रथेच्या निर्मूलनातील सामाजिक चळवळी आणि कायदेशीर उपायांची भूमिका
३. घरगुती हिंसाचाराच्या निर्मूलनामध्ये शिक्षण आणि जागरूकता कार्यक्रमांचे महत्त्व
४. हुंड्याचे समाजावर आणि कुटुंबावर होणारे आर्थिक आणि सामाजिक परिणाम
५. हुंड्यासंबंधित हिंसाचार टाळण्यासाठीच्या कायदेशीर उपाययोजना

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. अॅसीड हल्ल्यांची समस्या आणि त्यावरील कायदेशीर उपाययोजना
२. स्त्रियांच्या हक्कांच्या सुरक्षिततेतली जागतिक आयोगाची भूमिका
३. गर्भधारणा आणि प्रसूतिपूर्व निदान तंत्र कायद्याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठीच्या योजना आणि प्रयत्न
४. समाज नागरी कायद्याच्या बाजूने युक्तिवाद

Translation in English
Sub: Women and Law (BAS23-203/BAYH23-204)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. How was the status of women in ancient India compare to their status in modern times?
2. Elaborate on the fundamental rights guaranteed by the Indian constitution that are particularly relevant for women.
3. Explain the role of social norms and gender inequality in domestic violence.
4. Delineate cultural and social factors that contribute to the practice of honor killings.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Role of women leaders, thinkers and reformers in advocating for women's rights.
2. Role of social movements and legal measures in abolition of sati.
3. Importance of education and awareness programme in prevention of domestic violence.
4. Economic and social implications of dowry on community and family.
5. Legal measures to prevent dowry related violence.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. The problem of acid attacks and legal remedies to solve it.
 2. Role of National Commission for women towards promoting and safeguarding rights of women.
 3. Strategies and initiatives to create awareness about the PNDT Act.
 4. Key arguments in favour of implementing a Uniform Civil Code in India.
-